

SMĚRNICE

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2008/6/ES

ze dne 20. února 2008,

kteřou se mění směrnice 97/67/ES s ohledem na úplné dotvoření vnitřního trhu poštovních služeb Společenství

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 47 odst. 2 a články 55 a 95 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,s ohledem na stanovisko Výboru regionů ⁽²⁾,v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy ⁽³⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Rada v usnesení ze dne 7. února 1994 o rozvoji poštovních služeb Společenství ⁽⁴⁾ určila jako jeden z hlavních cílů poštovní politiky Společenství sladění postupného a řízeného otvírání poštovního trhu hospodářské soutěži s trvalou zárukou poskytování všeobecných služeb.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 168, 20.7.2007, s. 74.

⁽²⁾ Úř. věst. C 197, 24.8.2007, s. 37. Stanovisko vydané po nepovinné konzultaci.

⁽³⁾ Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 11. července 2007 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku), společný postoj Rady ze dne 8. listopadu 2007 (Úř. věst. C 307 E, 18.12.2007, s. 22) a postoj Evropského parlamentu ze dne 31. ledna 2008.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 48, 16.2.1994, s. 3.

(2) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/67/ES ze dne 15. prosince 1997 o společných pravidlech pro rozvoj vnitřního trhu poštovních služeb Společenství a zvyšování kvality služby ⁽⁵⁾ stanovila regulační rámec pro poštovní odvětví na úrovni Společenství, včetně opatření k zaručení všeobecných služeb a stanovení maximálních limitů pro poštovní služby, které členské státy mohou vyhradit pro své poskytovatele všeobecných služeb s ohledem na zachování všeobecných služeb, které by měly být postupně omezovány, a časový plán pro rozhodování o dalším otevírání trhu hospodářské soutěži za účelem vytvoření vnitřního trhu poštovních služeb.

(3) Článek 16 Smlouvy zdůrazňuje místo, které služby obecného hospodářského zájmu zaujímají v rámci společných hodnot Evropské unie, jakož i jejich význam při podpoře sociální a územní soudržnosti. Podle tohoto článku je třeba zajistit, aby zásady a podmínky pro fungování uvedených služeb umožňovaly naplnění účelu těchto služeb.

(4) Pozitivní úlohu služeb obecného hospodářského zájmu zdůraznil zvláštní průzkum veřejného mínění Eurobarometr 219 z října roku 2005, jenž ukázal, že podle uživatelů z celé EU jsou poštovní služby nejocenenějšími službami obecného hospodářského zájmu; kladně se vyjádřilo 77 % tázaných osob.

(5) Poštovní služby jsou podstatným nástrojem komunikace a výměny informací, a hrají proto klíčovou roli, pokud jde o přispívání k cílům sociální, hospodářské a územní soudržnosti Unie. Poštovní sítě mají důležitý územní a sociální rozměr, jenž umožňuje všeobecný přístup k základním místním službám.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 15, 21.1.1998, s. 14. Směrnice naposledy pozměněná nařízením (ES) č. 1882/2003 (Úř. věst. L 284, 31.10.2003, s. 1).

- (6) Opatření v oblasti poštovních služeb by měla být navržena takovým způsobem, aby Společenství dosáhlo cílů spočívajících v plnění úkolů podle článku 2 Smlouvy, tedy podpory harmonického, vyváženého a udržitelného rozvoje hospodářských činností, vysoké úrovně zaměstnanosti a sociální ochrany, trvalého a neinflačního růstu, vysokého stupně konkurenceschopnosti a konvergence hospodářské výkonnosti, zvyšování životní úrovně a kvality života a hospodářské a sociální soudržnosti a solidarity mezi členskými státy.
- (7) Evropské poštovní trhy prošly v posledních letech dramatickými změnami, k nimž přispěl technologický pokrok a intenzivnější hospodářská soutěž v důsledku deregulace. S ohledem na globalizaci je velmi důležité zaujmout postoj podporující aktivitu a rozvoj, aby občané Unie nebyli zbaveni prospěchu plynoucího z uvedených změn.
- (8) Evropská rada zasedající ve dnech 22. a 23. března 2005 znovu zdůraznila ve svých závěrech týkajících se přezkumu Lisabonské strategie v polovině období význam dotvoření vnitřního trhu jako nástroje na podporu růstu a vytvoření většího počtu kvalitnějších pracovních míst a důležitou úlohu, kterou musí účinné služby obecného hospodářského zájmu zastávat v konkurenceschopném a dynamickém hospodářství. Tyto závěry jsou nadále platné pro poštovní služby jako základní nástroj komunikace, obchodu a sociální a územní soudržnosti.
- (9) V usnesení Evropského parlamentu ze dne 2. února 2006 o uplatňování poštovní směrnice⁽¹⁾ se zdůrazňuje sociální a hospodářský význam efektivně fungujících poštovních služeb a jejich důležitá úloha v rámci Lisabonské strategie a uvádí se, že dosud provedená reformní opatření vedla k významnému příznivému vývoji poštovního odvětví, ke zvýšení kvality a účinnosti a k lepší orientaci na uživatele. S ohledem na zřetelně nesourodý vývoj povinností všeobecných služeb v členských státech vyzval Evropský parlament ve svém usnesení Komisi, aby se při přípravě výhledové studie zaměřila zejména na kvalitu poskytovaných všeobecných služeb a na jejich budoucí zdroje financování a aby v rámci této studie navrhla definici všeobecných služeb, jejich rozsah a vhodné financování.
- (10) V souladu se směrnicí 97/67/ES byla vypracována výhledová studie, která posuzuje dopad úplného dotvoření vnitřního trhu poštovních služeb Společenství v roce 2009 na všeobecné služby v každém členském státě. Komise rovněž důkladně přezkoumala poštovní odvětví Společenství, přičemž mimo jiné nechala provést studie hospodářského, sociálního a technologického pokroku v tomto odvětví, a uskutečnila též rozsáhlé konzultace se zúčastněnými stranami.
- (11) Ve výhledové studii se uvádí, že základní cíl spočívající v zabezpečení udržitelného poskytování všeobecných služeb odpovídajících normám kvality definovaným členskými státy v souladu se směrnicí 97/67/ES lze zajistit v celém Společenství do roku 2009, aniž by byla nutná vyhrazená oblast.
- (12) Postupné otevírání poštovních trhů hospodářské soutěži poskytuje poskytovatelům všeobecných služeb dostatek času pro zavedení nezbytných opatření k modernizaci a restrukturalizaci, která jsou nutná k zajištění dlouhodobé životaschopnosti v nových tržních podmínkách, a umožňuje členským státům přizpůsobit své regulační systémy otevřenějšímu prostředí. Členské státy mohou navíc využít možnosti, kterou nabízí období pro provedení směrnice a dostatečně dlouhá doba nezbytná pro zavedení účinné hospodářské soutěže, k případné další modernizaci a restrukturalizaci poskytovatelů všeobecných služeb.
- (13) Z výhledové studie vyplývá, že by nemělo být nadále upřednostňováno financování všeobecných služeb prostřednictvím vyhrazené oblasti. Toto posouzení bere v úvahu zájem Společenství a jeho členských států na dosažení vnitřního trhu a zohledňuje možnosti vnitřního trhu z hlediska zvýšení růstu a zaměstnanosti i z hlediska zajištění dostupnosti účinné služby obecného hospodářského zájmu pro všechny uživatele. Je proto vhodné potvrdit konečné datum dotvoření vnitřního trhu poštovních služeb.
- (14) Existuje řada podnětů k provedení změn v poštovním odvětví, zejména poptávka a měnící se potřeby uživatelů, organizační změny, automatizace a zavádění nových technologií, nahrazování elektronickými prostředky komunikace a otvírání trhu. Aby mohli poskytovatelé poštovních služeb obstát v hospodářské soutěži, reagovat na nové požadavky zákazníků a zajišťovat nové zdroje financování, mohou své činnosti rozšířit o poskytování elektronických obchodních služeb nebo jiných služeb informační společnosti.

(1) Úř. věst. C 288 E, 25.11.2006, s. 77.

- (15) Poskytovatelé poštovních služeb včetně určených poskytovatelů všeobecných služeb jsou pobízeni, aby zlepšili účinnost v návaznosti na nové konkurenční výzvy (např. digitalizace a elektronické komunikace), jež se od tradičních poštovních služeb liší, což samo o sobě přispěje k významnému nárůstu konkurenceschopnosti.
- (16) Úplné otevření trhu pomůže zvýšit celkový objem poštovních trhů; dále přispěje k zachování udržitelné a kvalitní zaměstnanosti u poskytovatelů všeobecných služeb a k usnadnění tvorby nových pracovních míst u jiných provozovatelů, subjektů nově vstupujících na trh a v oblasti souvisejících hospodářských odvětví. Touto směrnicí není dotčena pravomoc členských států regulovat v odvětví poštovních služeb podmínky zaměstnanosti, což by však nemělo vést k nekalé hospodářské soutěži. Sociálním faktorům by při přípravě otevření poštovního trhu měla být věnována řádná pozornost.
- (17) Samotná doprava by za poštovní službu považována být neměla. Adresné reklamní zásilky tvořené výhradně reklamními, obchodními nebo propagačními materiály, obsahující zprávu s totožným obsahem kromě jména adresáta, adresy a identifikačního čísla mohou být považovány za listovní zásilky.
- (18) Větší konkurenceschopnost by měla navíc umožnit, aby se v poštovním odvětví uplatnily alternativní metody komunikace a zvýšila se kvalita poskytovaných služeb v souladu se stále rostoucími požadavky uživatelů.
- (19) Poštovní síť na venkově, mimo jiné v horských a ostrovních oblastech, hraje významnou úlohu při začleňování podniků do vnitrostátního nebo mezinárodního hospodářství a při zachování soudržnosti, pokud jde o sociální oblast a zaměstnanost. Kromě toho mohou poštovní přístupová místa v odlehlých venkovských oblastech poskytovat důležitou síť infrastruktury pro přístup k novým službám elektronické komunikace.
- (20) Vývoj souvisejících komunikačních trhů má odlišný dopad v různých oblastech Společenství a na různé složky obyvatelstva i na používání poštovních služeb. Vzhledem k tomu, že by měla být zachována územní a sociální soudržnost, a s ohledem na skutečnost, že členské státy mohou využitím flexibility stanovené směrnicí 97/67/ES upravit některé zvláštní charakteristiky služeb tak, aby uspokojily místní poptávku, je vhodné zachovat v plném rozsahu všeobecné služby a související požadavky na kvalitu, jež jsou ve směrnici 97/67/ES stanoveny. Je vhodné vyjasnit v souladu se stávající praxí, že by členské státy měly poskytovat výběr a dodávání zásilek pouze v těch pracovních dnech týdne, které nejsou podle vnitrostátních právních předpisů stanoveny jakožto dny pracovního volna. Členské státy by měly sledovat vývoj trhu a dohlížet na něj, aby bylo zajištěno, že otevření trhu bude i nadále přinášet výhody všem uživatelům, zejména spotřebitelům a malým a středním podnikům. Měly by přijmout vhodná regulační opatření, která jsou podle směrnice 97/67/ES k dispozici, a zajistit tak, aby dostupnost poštovních služeb nadále uspokojovala potřeby uživatelů, včetně případného zajištění minimálního počtu služeb poskytovaných na jednom přístupovém místě, a zejména aby ve venkovských a odlehlých oblastech bylo pokrytí přístupovými místy poštovních služeb dostatečně husté.
- (21) Všeobecné služby v zásadě zaručují jeden výběr a jedno dodání do bydliště každé fyzické osoby nebo sídla právnické osoby v každý pracovní den, a to i v odlehlých či řídko osídlených oblastech.
- (22) Poskytování vysoce kvalitních poštovních služeb významně přispívá k dosažení cíle sociální a územní soudržnosti. Zejména elektronický obchod nabízí odlehlým a řídko osídleným oblastem nové příležitosti účastnit se hospodářského života, pro něž je poskytování kvalitních poštovních služeb důležitou podmínkou.
- (23) Směrnice 97/67/ES upřednostnila poskytování všeobecných služeb prostřednictvím určení poskytovatelů všeobecných služeb. Členské státy mohou požadovat, aby byly všeobecné služby poskytovány na celém území daného státu. S ohledem na sílí hospodářskou soutěž a rozšiřující se možnosti by měla být členskými státy poskytnuta větší volnost při určování nejúčinnějšího a nejhodnějšího mechanismu pro zaručení dostupnosti všeobecných služeb, při současném dodržení zásad objektivnosti, transparentnosti, nediskriminace, přiměřenosti a co nejmenšího narušení trhu, jež jsou pro zajištění volného poskytování poštovních služeb na vnitřním trhu nezbytné. Členské státy mohou uplatňovat některé z níže uvedených opatření nebo jejich kombinaci: poskytování všeobecných služeb tržními silami, určení jednoho nebo více podniků k poskytování různých prvků všeobecných služeb nebo k pokrytí jednotlivých částí území a zadávání veřejných zakázek na poskytování služeb.

V případě, že se některý členský stát rozhodne určit jeden nebo více podniků jako poskytovatele všeobecných služeb nebo jako poskytovatele různých složek všeobecných služeb, musí zajistit, že požadavky na kvalitu všeobecných služeb jsou stanoveny transparentním a přiměřeným způsobem. Určí-li členský stát více než jeden podnik, měl by zajistit, aby v povinnostech všeobecných služeb nedocházelo k překrývání.

(24) Je důležité, aby uživatelé byli plně informováni o poskytovaných všeobecných službách a aby poskytovatelé poštovních služeb byli informováni o právech a povinnostech poskytovatele či poskytovatelů všeobecných služeb. Členské státy by měly zajistit, aby uživatelé byli i nadále plně informováni o charakteristikách a dostupnosti konkrétních poskytovaných služeb. Členské státy by měly zajistit zpřístupnění všech takovýchto informací. V souladu s větší flexibilitou danou členskými státy při zajišťování poskytování všeobecných služeb jiným způsobem než určením poskytovatele či poskytovatelů všeobecných služeb je však vhodné, aby byla členskými státy dána flexibilita při rozhodování o tom, jak tyto informace zpřístupnit veřejnosti.

(25) S ohledem na vypracované studie a s cílem využít veškeré možnosti vnitřního trhu poštovních služeb je vhodné ukončit používání vyhrazené oblasti a zvláštních práv jako způsobu zajištění financování všeobecných služeb.

(26) V některých členských státech může být nadále potřebné vnější financování zbytkových čistých nákladů na všeobecné služby. Je proto vhodné jednoznačně objasnit alternativní možnosti zajištění financování všeobecných služeb, pokud je to nezbytné a dostatečně odůvodněné, a zároveň umožnit členským státům volbu finančních mechanismů, které mají být použity. Tyto alternativy zahrnují použití postupů zadávání veřejných zakázek, včetně soutěžního dialogu nebo vyjednávacího řízení se zveřejněním oznámení o zakázce i bez něho, stanovených ve směrnici o zadávání veřejných zakázek, a pokud jsou povinnosti všeobecných služeb spojeny s čistými náklady na tyto služby a představují pro určitého poskytovatele veřejných služeb nespravedlivou zátěž, poskytování náhrad z veřejných prostředků

a transparentní rozdělení nákladů mezi poskytovatele nebo uživatele prostřednictvím příspěvků do vyrovnávacího fondu. Členské státy mohou použít jiné způsoby financování podle právních předpisů Společenství, například mohou v případě potřeby rozhodnout, že zisky z jiných činností poskytovatele nebo poskytovatelů všeobecných služeb mimo oblast všeobecných služeb mají být v celku nebo zčásti přiděleny do financování čistých nákladů na všeobecné služby, je-li to v souladu se Smlouvou. Aniž je dotčena povinnost členských států dodržovat pravidla Smlouvy pro státní podporu, včetně příslušných zvláštních oznamovacích povinností, mohou členské státy vyrozumět Komisi o mechanismech financování použitých pro pokrytí jakýchkoli čistých nákladů na všeobecné služby, což by mělo být zohledněno v pravidelných zprávách o uplatňování směrnice 97/67/ES předkládané Komisí Evropskému parlamentu a Radě.

(27) Je-li stanoveno zřízení vyrovnávacího fondu, lze od poskytovatelů poštovních služeb vyžadovat, aby k financování všeobecných služeb přispívali. S cílem stanovit, kterým podnikům může být uložena povinnost přispívat do vyrovnávacího fondu, by členské státy měly posoudit, zda služby poskytované těmito podniky mohou být z hlediska uživatele považovány za služby spadající do oblasti všeobecných služeb, neboť jsou v dostatečné míře zaměnitelné se všeobecnými službami, a to s ohledem na povahu dotčených služeb, včetně hlediska přidané hodnoty, jakož i zamýšlený účel a stanovení cen. Tyto služby nemusí nutně zahrnovat veškeré vlastnosti všeobecných služeb, jako je každodenní dodávání nebo pokrytí celého území státu.

(28) Členské státy by pro dosažení souladu se zásadou přiměřenosti při určování příspěvku těchto podniků na náklady související s poskytováním všeobecných služeb v daném členském státě měly používat transparentní a nediskriminační kritéria, jako například podíl těchto podniků na činnostech spadajících do oblasti všeobecných služeb v tomto členském státě. Členské státy mohou vyžadovat od těch poskytovatelů, na něž se vztahuje povinnost přispívat do vyrovnávacího fondu, aby pro zajištění fungování fondu zavedli náležitě oddělené účty.

- (29) Pro jakýkoli mechanismus financování by měly i nadále platit zásady transparentnosti, nediskriminace a přiměřenosti obsažené v současné době ve směrnici 97/67/ES a každé rozhodnutí v této oblasti by mělo být založeno na transparentních, objektivních a ověřitelných kritériích. Zejména je třeba pod dohledem národního regulačního orgánu vypočítat čisté náklady na všeobecné služby jako rozdíl mezi čistými náklady určitého poskytovatele všeobecných služeb v případě, že vykonává povinnosti všeobecných služeb, a v případě, že povinnosti všeobecných služeb nevykonává. Při výpočtu by se měly zohlednit všechny další důležité faktory, včetně jakýchkoli tržních výhod, které poskytovatel poštovních služeb určený k poskytování všeobecných služeb získá, nároku na přiměřený zisk a pobídek k nákladové efektivnosti.
- (30) Pokud se členské státy rozhodnou zpřístupnit veřejnosti na svém území další či doplňující služby, s výjimkou těch, které se vztahují na povinnosti všeobecných služeb vymezené v této směrnici, například dodávání důchodů a poštovních poukázek ve venkovských oblastech, neměly by tyto služby podléhat žádným vyrovnávacím mechanismům vyžadujícím příspěvek konkrétních podniků. Členské státy mohou ve vhodných případech poskytnout finanční prostředky na takovéto další či doplňující služby v souladu s pravidly pro poskytování státní podpory podle Smlouvy. S výjimkou poskytovatele nebo poskytovatelů všeobecných služeb nesmí být udělení oprávnění vázáno na povinnost poskytovat tyto další služby.
- (31) Členským státům, jež přistoupily k Unii po vstupu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/39/ES ze dne 10. června 2002, kterou se mění směrnice 97/67/ES s ohledem na další otevření hospodářské soutěže poštovních služeb Společenství⁽¹⁾, v platnost a v jejichž případě je možné, že čelily zvláštním obtížím spojeným s plynulým přizpůsobením svých poštovních trhů, neboť se připojily k procesu poštovní reformy v pozdější fázi, a určitým členským státům s nízkým počtem obyvatel a nevelkou rozlohou se zvláštními charakteristikami specifickými pro poštovní služby nebo členským státům s obzvláště složitou topografií, s velkým množstvím ostrovů, je vhodné poskytnout možnost odložit provedení této směrnice o určitou dobu, aby mohly nadále vyhrazovat služby svému poskytovateli či poskytovatelům všeobecných služeb, přičemž o využití této možnosti je informována Komise. S ohledem na výjimečnost této možnosti je rovněž vhodné pro omezenou dobu a pro omezené množství služeb povolit členským státům, jež své trhy zcela otevřely, aby monopolům provozujícím služby v jiném členském státě odmítly udělit oprávnění k provozování těchto služeb na svém území.
- (32) Komise by měla členským státům poskytnout pomoc ohledně jednotlivých aspektů provádění této směrnice včetně pomoci ohledně výpočtu jakýchkoli čistých nákladů. Spolupráce národních regulačních orgánů při dalším určování kritérií a podpory v této oblasti by měla navíc přispět k harmonizovanému uplatňování této směrnice.
- (33) Členským státům by mělo být umožněno používat všeobecná oprávnění a individuální licence, pokud je to odůvodněné a úměrné sledovanému cíli. Jak však bylo zdůrazněno ve třetí zprávě o uplatňování směrnice 97/67/ES, je třeba dále harmonizovat podmínky, které mohou být stanoveny, aby se omezily neodůvodněné překážky poskytování služeb na vnitřním trhu. V této souvislosti mohou členské státy například povolit poskytovatelům poštovních služeb, aby se rozhodli mezi povinnostmi poskytovat službu nebo se finančně podílet na nákladech na tuto službu poskytovanou jiným poskytovatelem, nemělo by jim však již být povoleno současně uložit povinnosti přispívat do mechanismu rozdělení nákladů a povinnosti poskytovat všeobecné služby nebo povinnosti týkající se kvality služeb, které mají sloužit stejnému účelu. Rovněž je vhodné objasnit, že některá ustanovení o udělování všeobecného oprávnění a licencí by neměla být použitelná na určené poskytovatele všeobecných služeb.
- (34) V prostředí, v němž několik poštovních podniků poskytuje služby v oblasti všeobecných služeb, je vhodné od všech členských států požadovat, aby posoudily, zda by některé prvky poštovní infrastruktury nebo některé služby obecně poskytované poskytovateli všeobecných služeb neměly být zpřístupněny jiným provozovatelům poskytujícím obdobné služby, s cílem podporovat účinnou hospodářskou soutěž nebo chránit všechny uživatele zajištěním celkové kvality poštovních služeb. Existuje-li několik poskytovatelů všeobecných služeb s regionálními poštovními sítěmi, měly by členské státy rovněž vyhodnotit a v nezbytných případech zajistit jejich interoperabilitu, aby se předešlo překážkám ve včasné dopravě poštovních zásilek. Vzhledem k tomu, že právní a tržní situace těchto prvků nebo služeb je v jednotlivých členských státech rozdílná, je vhodné pouze požadovat, aby členské státy určily na základě dostatečných informací potřebu, rozsah a volbu regulačního nástroje, včetně případného rozdělení nákladů. Tímto ustanovením není dotčeno právo členských států přijmout opatření k zajištění přístupu k poštovní síti za podmínek transparentnosti a nediskriminace.

(¹) Úř. věst. L 176, 5.7.2002, s. 21.

- (35) Členské státy by měly zajistit, aby poskytovatelé poštovních služeb při zpracovávání osobních údajů podle směrnice 97/67/ES použili ustanovení Společenství i vnitrostátní ustanovení o ochraně osobních údajů, zejména ustanovení uvedená ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů⁽¹⁾.
- (36) Ustanoveními této směrnice by neměla být dotčena vnitrostátní ustanovení upravující podmínky vyvlastnění pro účely organizování poskytování všeobecných služeb.
- (37) S ohledem na význam poštovních služeb pro nevidomé a slabozraké osoby je vhodné potvrdit, že otvírání trhu by nemělo bránit dalšímu poskytování některých bezplatných služeb pro nevidomé a slabozraké osoby, které členské státy zavedly v souladu s platnými mezinárodními závazky a které zajišťuje poskytovatel či poskytovatelé všeobecných služeb.
- (38) V plně konkurenčním prostředí je důležité, jak z hlediska finanční vyrovnanosti všeobecných služeb, tak i z hlediska omezení narušení trhu, aby odchylka od zásady, že ceny musí odrážet obvyklé tržní podmínky a náklady, byla možná pouze z důvodu ochrany veřejných zájmů. Tohoto cíle by mělo být dosaženo tím, že členské státy budou nadále oprávněny uplatňovat jednotné sazby u zásilek, u kterých je určena sazba za kus, což je služba nejčastěji využívaná spotřebiteli, včetně malých a středních podniků. Členské státy mohou rovněž zachovat jednotné sazby u některých jiných poštovních zásilek, např. u novin a knih, z důvodu ochrany obecného veřejného zájmu, například přístupu ke kultuře, zajištění účasti v demokratické společnosti (svoboda tisku) nebo regionální či sociální soudržnosti.
- (39) Pro účely poskytování služeb všem uživatelům, včetně podniků, odesílatelů hromadných zásilek a subjektů sjednocujících zásilky pocházející od různých uživatelů, mohou poskytovatelé všeobecných služeb využívat větší cenovou flexibilitu, v souladu se zásadou nákladové orientace. Tyto sazby by měly zohlednit náklady, kterým se lze vyhnout ve srovnání s běžnou službou nabízející celý rozsah činností zahrnujících výběr, třídění, přepravu a dodání jednotlivých poštovních zásilek.
- (40) S ohledem na zvláštnosti jednotlivých států ovlivňující regulaci podmínek, za kterých musí určený poskytovatel

všeobecných služeb vykonávat svou činnost v plně konkurenčním prostředí, je vhodné ponechat členskými státy volnost při rozhodování o nejlepší způsobu sledování křížových dotací.

- (41) Vzhledem k přechodu k plně konkurenčnímu trhu a aby se předešlo tomu, že by křížové dotace nepříznivě ovlivňovaly hospodářskou soutěž, je vhodné nadále požadovat, aby členské státy zachovaly povinnost poskytovatelů všeobecných služeb vést oddělené a transparentní účetnictví, s výhradou nezbytných úprav.

Na základě této povinnosti by národní regulační orgány, orgány pro hospodářskou soutěž a Komise měly získat informace nezbytné k přijetí rozhodnutí týkajících se všeobecných služeb a ke sledování spravedlivých tržních podmínek, dokud nebude dosaženo účinné hospodářské soutěže. Spolupráce národních regulačních orgánů při dalším určování kritérií a pokynů v této oblasti by měla přispět k harmonizovanému uplatňování těchto pravidel.

Oddělené vedení účtů a jejich transparentnost by měly poskytnout členskými státy a jejich národním regulačním orgánům dostatečně podrobné informace o účetnictví:

- pro účely přijímání rozhodnutí souvisejících se všeobecnými službami,
- jež budou sloužit jako podklad při určování, zda jsou povinnosti všeobecných služeb spojeny se vznikem čistých nákladů a zda pro poskytovatele všeobecných služeb představují nespravedlivou finanční zátěž,
- pro zajištění toho, aby sazby používané pro všeobecné služby byly v souladu se zásadami tvorby sazeb stanovenými v této směrnici,
- pro zajištění souladu se zásadami konečných poplatků stanovenými v této směrnici a
- pro účely sledování tržních podmínek, dokud nebude dosaženo účinné hospodářské soutěže.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 281, 23.11.1995, s. 31. Směrnice ve znění nařízení (ES) č. 1882/2003.

(42) V souladu s platnými předpisy upravujícími jiné oblasti služeb a s cílem posílit ochranu spotřebitelů je vhodné rozšířit uplatňování minimálních zásad týkajících se postupů pro projednávání reklamací i na jiné subjekty než poskytovatele všeobecných služeb. Pro zvýšení účinnosti postupů pro projednávání reklamací je vhodné podporovat využívání postupů pro mimosoudní urovnávání sporů stanovených v doporučení Komise 98/257/ES ze dne 30. března 1998 o zásadách pro orgány příslušné pro mimosoudní urovnávání spotřebitelských sporů⁽¹⁾ a v doporučení Komise 2001/310/ES ze dne 4. dubna 2001 o zásadách pro mimosoudní orgány při řešení spotřebitelských sporů dohodou⁽²⁾. Zájmy spotřebitelů by byly rovněž posíleny prostřednictvím zvýšené interoperability mezi provozovateli vyplývající z přístupu k některým prvkům infrastruktury a služeb a prostřednictvím požadavku na spolupráci mezi národními regulačními orgány a organizacemi na ochranu spotřebitelů.

Za účelem ochrany zájmů uživatelů poštovních služeb v případě úbytku, ztráty či poškození poštovních zásilek by členské státy měly zavést v oprávněných případech systém poskytnutí odškodnění nebo náhrady.

(43) Směrnice 97/67/ES stanoví, že mají být přijata některá opatření v souladu s rozhodnutím Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi⁽³⁾.

(44) Rozhodnutí 1999/468/ES bylo změněno rozhodnutím 2006/512/ES, kterým byl zaveden regulativní postup s kontrolou pro přijetí opatření obecného významu, jež mají za účel změnu jiných než podstatných prvků základního aktu přijatého postupem podle článku 251 Smlouvy, včetně zrušení některých těchto prvků nebo doplnění aktu o nové jiné než podstatné prvky.

(45) Zejména je třeba zmocnit Komisi k budoucímu přizpůsobování norem kvality služeb technickému pokroku či vývoji trhu a standardizovaným podmínkám nezávislého sledování výkonu vnějšími subjekty. Jelikož tato opatření mají obecný význam a jejich účelem je změnit jiné než podstatné prvky směrnice 97/67/ES, včetně jejím

doplněním o nové jiné než podstatné prvky, musejí být přijata regulativním postupem s kontrolou stanoveným v článku 5a rozhodnutí 1999/468/ES.

(46) Výbor, který je nápomocen Komisi v souladu se směrnicí 97/67/ES, by měl sledovat vývoj v poskytování všeobecných služeb v členských státech.

(47) Národní regulační orgány budou pravděpodobně nadále hrát klíčovou roli, zejména v těch členských státech, kde je ještě třeba dokončit přechod ke konkurenčnímu prostředí. V souladu se zásadou oddělení regulačních a provozních funkcí by členské státy měly zaručit nezávislost národních regulačních orgánů, a zajistit tak nestrannost jejich rozhodování. Tímto požadavkem nezávislosti není dotčena institucionální autonomie a ústavní povinnosti členských států ani zásada neutrality s ohledem na úpravu vlastnictví uplatňovanou v členských státech, jak je stanovena v článku 295 Smlouvy. Národním regulačním orgánům by měly být poskytnuty veškeré zdroje ve smyslu personálního zajištění, odbornosti a finančních prostředků, které jsou nezbytné k plnění jejich úkolů.

(48) Vzhledem k tomu, že na výkonu regulačních funkcí se často podílí více vnitrostátních subjektů, je vhodné zavést transparentní rozdělení úkolů a požadovat, aby jednotlivé orgány odpovědné za regulaci daného odvětví, uplatňování pravidel hospodářské soutěže a projednávání záležitostí spojených se spotřebiteli spolupracovaly, a zajistily tak účinné plnění svých úkolů.

(49) Jakákoli strana, která podléhá rozhodnutí národního regulačního orgánu, by měla mít právo podat opravný prostředek k subjektu, který je na tomto regulačním orgánu nezávislý. Tímto subjektem může být soud. Tímto odvolacím řízením není dotčeno rozdělení pravomocí v rámci vnitrostátních soudních systémů ani práva právnických nebo fyzických osob podle vnitrostátních právních předpisů. Do ukončení těchto řízení je nezbytné zajistit dočasný odklad výkonu rozhodnutí národních regulačních orgánů, aby byla zaručena právní jistota a jistota trhu.

(1) Úř. věst. L 115, 17.4.1998, s. 31.

(2) Úř. věst. L 109, 19.4.2001, s. 56.

(3) Úř. věst. L 184, 17.7.1999, s. 23. Rozhodnutí ve znění rozhodnutí 2006/512/ES (Úř. věst. L 200, 22.7.2006, s. 11).

- (50) Národní regulační orgány by měly při plnění svých úkolů vyplývajících ze směrnice 97/67/ES v případě potřeby spolupracovat s jinými regulačními subjekty členských států a s Komisí. To by přispělo k rozvoji vnitřního trhu poštovních služeb a k zajištění důsledného uplatňování ustanovení této směrnice ve všech členských státech, zejména v oblastech, kde vnitrostátní předpisy, kterými se provádí právo Společenství, poskytují národním regulačním orgánům při uplatňování příslušných předpisů značnou pravomoc. Tato spolupráce by mohla probíhat mimo jiné v rámci výboru, který je nápomocen Komisi v souladu s touto směrnicí, nebo v rámci skupiny sdružující evropské regulační orgány. Členské státy by měly rozhodnout, které subjekty jsou národními regulačními orgány pro účely této směrnice.
- (51) Aby mohly národní regulační orgány účinně plnit své úkoly, musí shromažďovat informace od účastníků trhu. Žádosti o informace by měly být přiměřené a neměly by podniky neúnosně zatěžovat. Může se rovněž ukázat jako nutné, aby tyto informace shromažďovala Komise, a mohla tak plnit své povinnosti vyplývající z právních předpisů Společenství. Příjemce informací by měl zajistit jejich důvěrnost v souladu s platnými pravidly.
- (52) V zájmu informovanosti Evropského parlamentu a Rady o vývoji na vnitřním trhu poštovních služeb by Komise měla uvedeným orgánům pravidelně předkládat zprávy o uplatňování směrnice 97/67/ES.
- (53) Touto směrnicí není dotčeno pracovní právo, tedy žádná právní nebo smluvní ustanovení týkající se podmínek zaměstnání, pracovních podmínek, včetně bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a vztahu mezi zaměstnavateli a pracovníky, která členské státy používají podle vnitrostátního práva, jež je v souladu s právem Společenství. Touto směrnicí rovněž nejsou dotčeny právní předpisy členských států v oblasti sociálního zabezpečení. V nezbytných případech mohou členské státy ve svých schvalovacích postupech zohlednit pracovní podmínky v souladu s principy transparentnosti a přiměřenosti.
- (54) Členské státy by měly zajistit vybudování dostatečných přístupových míst s ohledem na potřeby uživatelů ve venkovských a řídké osídlených oblastech. Členské státy by měly v těchto oblastech zajistit vhodnou hustotu přístupových míst, aby bylo vyhověno povinnosti všeobecných služeb.
- (55) S cílem zachovat rámec pro regulaci poštovního odvětví by mělo být zrušeno datum ukončení platnosti směrnice 97/67/ES. Ustanovení, jež nejsou touto směrnicí pozměněna, zůstávají v platnosti. Službami, jež členské státy mohou nadále vyhrazovat během období provádění, jsou služby stanovené směrnicí 97/67/ES.
- (56) Jelikož cílů této směrnice, totiž dotvoření vnitřního trhu poštovních služeb Společenství, zabezpečení společné úrovně všeobecných služeb pro všechny uživatele a stanovení harmonizovaných zásad regulace poštovních služeb, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, a proto jich může být z důvodu rozsahu a účinků lépe dosaženo na úrovni Společenství, může Společenství přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku tato směrnice nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné k dosažení těchto cílů.
- (57) Směrnice 97/67/ES by proto měla být odpovídajícím způsobem změněna.
- (58) Tato směrnice je v souladu s ostatními nástroji Společenství týkajícími se služeb. V případě rozporu ustanovení této směrnice s ustanovením jiného nástroje Společenství, zejména směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES ze dne 12. prosince 2006 o službách na vnitřním trhu⁽¹⁾, má tato směrnice a její ustanovení přednost a plně se použije na poštovní odvětví.
- (59) Touto směrnicí není dotčeno uplatňování pravidel pro hospodářskou soutěž a volný pohyb služeb uvedených ve Smlouvě. Pokud by mechanismy na financování všeobecných služeb zahrnovaly podporu poskytovanou členským státem nebo z prostředků státní podpory v jakékoli podobě ve smyslu čl. 87 odst. 1 Smlouvy, není touto směrnicí dotčena povinnost členských států dodržovat pravidla o státní podpoře uvedená ve Smlouvě.

(¹) Úř. věst. L 376, 27.12.2006, s. 36.

(60) Podle bodu 34 interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů⁽¹⁾ jsou členské státy vybízeny k tomu, aby jak pro sebe, tak i v zájmu Společenství sestavily vlastní tabulky, z nichž bude co nejvíce patrné srovnání mezi touto směrnicí a prováděcími opatřeními, a aby tyto tabulky zveřejnily,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Směrnice 97/67/ES se mění takto:

1) Článek 1 se nahrazuje tímto:

„Článek 1

Tato směrnice stanoví společná pravidla, pokud jde o:

- podmínky poskytování poštovních služeb,
- poskytování všeobecných poštovních služeb ve Společenství,
- financování všeobecných služeb za podmínek zajišťujících trvalé poskytování těchto služeb,
- zásady tvorby sazeb a transparentnosti účtů pro poskytování všeobecných služeb,
- stanovení norem kvality pro poskytování všeobecných služeb a zavedení systému k zajištění jejich dodržování,
- harmonizaci technických norem,
- vytvoření nezávislých národních regulačních orgánů.“

2) Článek 2 se mění takto:

a) bod 1 se nahrazuje tímto:

„1) poštovními službami se rozumí služby zahrnující výběr, třídění, přepravu a dodávání poštovních zásilek;“;

b) vkládá se nový bod 1a:

„1a) poskytovatelem poštovních služeb se rozumí podnik poskytující jednu nebo více poštovních služeb;“;

c) v bodu 2 se slova „veřejnou poštovní sítí“ nahrazují slovy „poštovní sítí“;

d) bod 3 se nahrazuje tímto:

„3) přístupovými místy se rozumí fyzická zařízení, včetně poštovních schránek pro veřejnost umístěných na veřejné komunikaci nebo v budově, na budově nebo na pozemku poskytovatele nebo poskytovatelů poštovních služeb, kde mohou odesílatelé odevzdávat poštovní zásilky do poštovní sítě;“;

e) bod 4 se nahrazuje tímto:

„4) výběrem se rozumí sběr poštovních zásilek poskytovatelem poštovních služeb;“;

f) bod 6 se nahrazuje tímto:

„6) poštovní zásilkou se rozumí zásilka s adresou v konečné podobě, ve které má být poskytovatelem poštovních služeb dodána. Kromě listovních zásilek jsou to rovněž například knihy, katalogy, noviny, časopisy a poštovní balíky obsahující zboží s obchodní hodnotou či bez obchodní hodnoty;“;

g) bod 8 se zrušuje;

h) bod 12 se zrušuje;

i) bod 13 se nahrazuje tímto:

„13) poskytovatelem všeobecných služeb se rozumí veřejný nebo soukromý poskytovatel poštovních služeb poskytující všeobecné poštovní služby nebo jejich část v členském státě, jehož totožnost byla sdělena Komisi v souladu s článkem 4;“;

⁽¹⁾ Úř. věst. C 321, 31.12.2003, s. 1.

j) bod 14 se nahrazuje tímto:

„14) oprávněními se rozumí každé povolení ve formě „všeobecného oprávnění“ nebo „individuální licence“ podle níže uvedených definic, které stanoví práva a povinnosti specifické pro poštovní odvětví a dovoluje podnikům poskytovat poštovní služby a případně vytvářet nebo provozovat své sítě pro poskytování těchto služeb:

— „všeobecným oprávněním“ se rozumí oprávnění, bez ohledu na to, zda je regulováno „hromadnou licenci“ nebo obecnými právními předpisy, a bez ohledu na to, zda tato regulace vyžaduje registrační nebo deklarační postupy, které neukládá danému poskytovateli poštovních služeb povinnost obdržet výslovné rozhodnutí národního regulačního orgánu před uplatněním práv z oprávnění plynoucích,

— „individuální licenci“ se rozumí oprávnění udělené národním regulačním orgánem, které dává poskytovateli poštovních služeb specifická práva nebo které podřizuje provoz tohoto podniku zvláštním povinností podle potřeby doplňujícím všeobecné oprávnění, pokud poskytovatel poštovních služeb nemá právo uplatňovat daná práva, dokud neobdrží rozhodnutí národního regulačního orgánu;“

k) bod 17 se nahrazuje tímto:

„17) uživatelem se rozumí jakákoli fyzická nebo právnická osoba mající prospěch z poskytování poštovních služeb jako odesílatel nebo adresát;“

l) bod 19 se nahrazuje tímto:

„19) základními požadavky se rozumí obecné neekonomické aspekty, které mohou členský stát přimět k zavedení podmínek pro poskytování poštovních služeb. Těmito aspekty jsou listovní tajemství, bezpečnost sítě s ohledem na přepravu nebezpečných předmětů, dodržování pracovních podmínek a podmínek zaměstnání, systémy sociálního zabezpečení stanovené právními či správními předpisy nebo kolektivními smlouvami uzavřenými mezi vnitrostátními sociálními partnery v souladu s právem Společenství a s vnitrostátním

právem a v odůvodněných případech ochrana dat, ochrana životního prostředí a územní plánování. Ochrana dat může zahrnovat ochranu osobních údajů, utajení předávaných nebo uložených informací a ochranu soukromí;“

m) doplňuje se nový bod, který zní:

„20) službami poskytovanými za jednotnou sazbu: poštovní služby, jejichž sazba je uvedena v obecných podmínkách poskytovatele nebo poskytovatelů všeobecných služeb, a to pro jednotlivé poštovní zásilky.“

3) Článek 3 se mění takto:

a) v odstavci 3 se první pododstavec nahrazuje tímto:

„3. Členské státy přijmou opatření k zajištění toho, aby všeobecné služby byly zaručeny nejméně pět pracovních dnů v týdnu, s výjimkou okolností nebo zeměpisných podmínek považovaných za mimořádné, a aby zahrnovaly alespoň

— jeden výběr,

— jedno dodání do domu každé fyzické nebo právnické osoby, nebo odchylně, za podmínek stanovených národním regulačním orgánem, jedno dodání do příslušných zařízení.“

b) odstavec 5 se nahrazuje tímto:

„5. Národní regulační orgány mohou zvýšit hmotnostní limit pro pokrytí všeobecnými službami u poštovních balíků až na hmotnost nepřesahující 20 kg a mohou stanovit zvláštní opatření pro dodávání těchto balíků do domu.

Bez ohledu na hmotnostní limit poštovních balíků stanovený v rámci všeobecných služeb daného členského státu zajistí členské státy dodávání poštovních balíků přijatých z jiných členských států o hmotnosti do 20 kg na vlastním území.“

c) odstavec 6 se nahrazuje tímto:

„6. Minimální a maximální rozměry uvedených poštovních zásilek jsou shodné s rozměry stanovenými v příslušných ustanoveních přijatých Světovou poštovní unií.“

4) Článek 4 se nahrazuje tímto:

„Článek 4

1. Jednotlivé členské státy zajistí zaručení poskytování všeobecných služeb a oznámí Komisi opatření přijatá ke splnění této povinnosti. Výbor uvedený v článku 21 je informován o opatřeních přijatých členskými státy k zajištění poskytování všeobecných služeb.

2. Členské státy mohou určit jeden či více podniků jakožto poskytovatele všeobecných služeb, aby byly všeobecné služby poskytovány na celém území daného státu. Členské státy mohou určit různé podniky k poskytování různých prvků všeobecných služeb nebo k pokrytí různých částí území daného státu. Přitom stanoví povinnosti a práva poskytovatelů všeobecných služeb v souladu s právem Společenství a zveřejní je. Členské státy přijmou zejména opatření k zajištění toho, aby podmínky, za nichž jsou všeobecné služby svěřovány, byly založeny na zásadách transparentnosti, nediskriminace a přiměřenosti, čímž bude zajištěno nepřetržité poskytování všeobecných služeb s ohledem na důležitou úlohu, kterou zastávají v oblasti sociální a územní soudržnosti.

Členské státy oznámí Komisi totožnost poskytovatele nebo poskytovatelů všeobecných služeb, které určí. Určení poskytovatele všeobecných služeb podléhá pravidelnému přezkumu a posuzuje se na základě podmínek a zásad uvedených v tomto článku. Členské státy však zajistí, aby délka trvání tohoto určení poskytovala dostatečně dlouhou dobu pro návratnost investic.“

5) Článek 5 odst. 2 se nahrazuje tímto:

„2. Ustanovení odstavce 1 nevylučují opatření přijatá členskými státy v souladu s požadavky týkajícími se obecného zájmu uznanými Smlouvou, zvláště články 30 a 46 této smlouvy, mimo jiné o veřejné mravnosti, veřejné

bezpečnosti včetně vyšetřování trestných činů a veřejného pořádku.“

6) Článek 6 se nahrazuje tímto:

„Článek 6

Členské státy přijmou opatření, aby uživatelé a poskytovatelé poštovních služeb pravidelně dostávali od poskytovatele nebo poskytovatelů všeobecných služeb dostatečně podrobné a aktuální informace o určitých parametrech nabízených všeobecných služeb, zejména pokud jde o všeobecné podmínky přístupu k těmto službám, o cenu a o úroveň norem kvality. Tyto informace jsou vhodným způsobem zveřejňovány.

Členské státy uvědomí Komisi, jakým způsobem jsou poskytovány informace určené ke zveřejnění v souladu s prvním pododstavcem.“

7) Nadpis kapitoly 3 se mění takto:

„**Financování všeobecných služeb**“.

8) Článek 7 se nahrazuje tímto:

„Článek 7

1. Členské státy neudělí ani neponechají v platnosti výlučná nebo zvláštní práva k zavedení a poskytování poštovních služeb. Členské státy mohou financovat poskytování všeobecných služeb v souladu s jedním nebo více způsoby uvedenými v odstavcích 2, 3 a 4 nebo jakýmkoli jiným způsobem, který je v souladu se Smlouvou o ES.

2. Členské státy mohou zajistit poskytování všeobecných služeb prostřednictvím zadání veřejné zakázky na tyto služby v souladu s platnými pravidly a předpisy pro zadávání veřejných zakázek, včetně soutěžního dialogu nebo vyjednávacího řízení se zveřejněním oznámení o zakázce i bez něho podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb (*).

3. Pokud členský stát rozhodne, že povinnosti všeobecných služeb stanovené v této směrnici představují pro poskytovatele všeobecných služeb čisté náklady vypočítané s ohledem na přílohu I a představují nerovnou finanční zátěž, může zavést:

- a) mechanismus náhrad poskytovaných dotyčným podnikům či dotyčným podnikům z veřejných prostředků nebo
- b) mechanismus pro rozdělení čistých nákladů spojených s povinnostmi všeobecných služeb mezi poskytovatele služeb nebo uživatele.

4. Jestliže jsou čisté náklady rozděleny podle odst. 3 písm. b), mohou členské státy zřídit vyrovnávací fond, který může být financován z poplatků hrazených poskytovateli nebo uživateli služeb a je spravován pro tento účel subjektem nezávislým na osobě nebo osobách jej využívajících. Členské státy mohou udělení oprávnění poskytovatelům služeb podle čl. 9 odst. 2 podmínit povinností přispívat do tohoto fondu nebo dodržovat povinnosti všeobecných služeb. Tímto způsobem lze financovat povinnosti všeobecných služeb poskytovatelem nebo poskytovateli všeobecných služeb uvedené v článku 3.

5. Členské státy zajistí dodržování zásady transparentnosti, nediskriminace a přiměřenosti při zřízení vyrovnávacího fondu a při stanovení výše finančních příspěvků uvedených v odstavcích 3 a 4. Rozhodnutí přijatá v souladu s odstavci 3 a 4 jsou založena na objektivních a ověřitelných kritériích a zveřejňují se.

(*) Úř. věst. L 134, 30.4.2004, s. 1. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí Rady 2006/97/ES (Úř. věst. L 363, 20.12.2006, s. 107).“

9) Nadpis kapitoly 4 se mění takto:

„Podmínky pro poskytování poštovních služeb a přístup do sítě“.

10) Článek 9 se nahrazuje tímto:

„Článek 9

1. Pro služby, které nespádají do oblasti všeobecných služeb, mohou členské státy zavést všeobecná oprávnění v rozsahu nezbytném pro zaručení souladu se základními požadavky.

2. Pro služby, které spadají do oblasti všeobecných služeb, mohou členské státy zavést schvalovací postupy včetně individuálních licencí v rozsahu nezbytném pro zaručení souladu se základními požadavky a k zajištění poskytování všeobecných služeb.

Udělení oprávnění může

- být podmíněno povinnostmi všeobecných služeb,
- pokud je to nezbytné a opodstatněné, uložit požadavky na kvalitu, dostupnost a výkon odpovídajících služeb,
- být ve vhodných případech vázáno na povinnost finančního příspěvku do mechanismu rozdělení nákladů uvedeného v článku 7, je-li poskytování všeobecných služeb spojeno s čistými náklady a představuje pro poskytovatele všeobecných služeb určeného či určené podle článku 4 nespravedlivou zátěž,
- být ve vhodných případech vázáno na povinnost finančního příspěvku na provozní náklady národního regulačního orgánu podle článku 22,
- ve vhodných případech podléhat povinnosti dodržovat pracovní podmínky stanovené vnitrostátními právními předpisy nebo tuto povinnost uložit.

Povinnosti a požadavky uvedené v první odrážce a v článku 3 lze stanovit pouze určeným poskytovatelům všeobecných služeb.

S výjimkou podniků, jež byly určeny provozovateli všeobecných služeb v souladu s článkem 4, oprávnění nesmí:

- být omezena, pokud jde o počet,

- pro stejné prvky všeobecných služeb nebo části území daného státu ukládat povinnosti všeobecných služeb a současně finanční příspěvky do mechanismu rozdělení nákladů,
- zdvojit podmínky uložené podnikům na základě jiných vnitrostátních předpisů, které neupravují zvlášť příslušné odvětví,
- ukládat jiné technické nebo provozní podmínky než ty, které jsou nezbytné pro splnění povinností podle této směrnice.

3. Postupy, povinnosti a požadavky uvedené v odstavcích 1 a 2 jsou transparentní, přístupné, nediskriminační, přiměřené, přesné a jednoznačné, jsou předem zveřejňovány a založeny na objektivních kritériích. Členské státy zajistí, aby důvody pro odmítnutí vydání nebo odnětí oprávnění jako celku nebo jeho části byly sděleny žadateli, a zavedou opravné prostředky.“

11) V článku 10 se odstavec 1 nahrazuje tímto:

„1. Evropský parlament a Rada přijmou na návrh Komise a na základě čl. 47 odst. 2, článků 55 a 95 Smlouvy opatření nutná pro harmonizaci postupů podle článku 9, který upravuje obchodní poskytování poštovních služeb veřejnosti.“

12) Článek 11 se nahrazuje tímto:

„Článek 11

Evropský parlament a Rada přijmou na návrh Komise a na základě čl. 47 odst. 2, článků 55 a 95 Smlouvy harmonizační opatření nutná pro zajištění přístupu uživatelů a poskytovatele či poskytovatelů poštovních služeb do poštovní sítě za transparentních a nediskriminačních podmínek.“

13) Vkládá se článek 11a, který zní:

„Článek 11a

Je-li to nezbytné pro ochranu zájmu uživatelů nebo pro podporu účinné hospodářské soutěže a s ohledem na vnitrostátní podmínky a vnitrostátní právní předpisy, zajistí členské státy dostupnost transparentních, nediskriminačních podmínek přístupu pro prvky poštovní infrastruktury nebo pro služby poskytované v rámci všeobecných služeb, jako je například systém poštovních směrovacích čísel, databáze adres, poštovní příhrádky, dodávací schránky, informace o změně adresy, služba dosílky, služba vrácení odesílateli. Tímto ustanovením není dotčeno právo členských států přijmout opatření k zajištění přístupu do poštovní sítě za transparentních, přiměřených a nediskriminačních podmínek.“

14) Článek 12 se nahrazuje tímto:

„Článek 12

Členské státy přijmou opatření, kterými zajistí, že sazby pro každou ze služeb tvořících součást všeobecných služeb budou v souladu s těmito zásadami:

- ceny musí být přijatelné a musí být takové, aby nezávisle na zeměpisné poloze a s ohledem na specifické vnitrostátní podmínky měli k poskytovaným službám přístup všichni uživatelé. Členské státy mohou ponechat v platnosti nebo zavést poskytování bezplatné poštovní služby pro potřeby nevidomých a slabozrakých,
- ceny musí vycházet z nákladů a vytvářet pobídky pro účinné poskytování všeobecných služeb. Je-li to nutné z důvodů veřejného zájmu, mohou členské státy rozhodnout, že by u služeb s cenou stanovenou za kus a pro jiné poštovní zásilky měla být uplatňována jednotná sazba na celém jejich území nebo pro přeshraniční poskytování služby,
- uplatňování jednotných sazeb nevylučuje právo poskytovatele či poskytovatelů všeobecných služeb uzavírat s uživateli individuální dohody o cenách,

- sazby musí být transparentní a nediskriminační,

— pokud poskytovatelé všeobecných služeb uplatňují zvláštní sazby, například u služeb pro podniky, odesílatele hromadných zásilek nebo subjekty sjednocující zásilky pocházející od různých uživatelů, uplatní zásady transparentnosti a nediskriminace jak u sazeb, tak i u souvisejících podmínek. Tyto sazby se spolu se souvisejícími podmínkami použijí stejně mezi různými třetími stranami i mezi třetími stranami a poskytovateli všeobecné poštovní služby poskytujícími rovnocenné služby. Všechny tyto sazby jsou rovněž k dispozici uživatelům, zejména jednotlivým uživatelům a malým a středním podnikům, posílajícím zásilky za srovnatelných podmínek.“

15) Článek 14 se mění takto:

a) odstavce 1, 2 a 3 se nahrazují tímto:

„1. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění vedení účetnictví poskytovatelů všeobecných služeb v souladu s tímto článkem.

2. Poskytovatel či poskytovatelé všeobecných služeb vedou ve svých vnitřních účetních systémech oddělené účty s cílem zřetelně rozlišovat mezi veškerými službami a produkty, které jsou součástí všeobecných služeb, a těmi, které jejich součástí nejsou. Toto oddělení účetnictví se použije jako podklad při výpočtu čistých nákladů na všeobecné služby prováděném členskými státy. Tyto vnitřní účetní systémy se zakládají na důsledně uplatňovaných a objektivně odůvodnitelných zásadách nákladového účetnictví.

3. Aniž je dotčen odstavec 4, přiřazují účetní systémy podle odstavce 2 náklady takto:

- a) náklady, které lze přímo přiřadit k jednotlivé službě nebo produktu, se takto přiřazují;
- b) společné náklady, tj. náklady, které nelze přímo přiřadit k jednotlivé službě nebo produktu, se přiřazují takto:

i) pokud lze, přiřazují se společné náklady na základě přímé analýzy původu nákladů samých,

ii) není-li přímá analýza možná, přiřazují se kategorie společných nákladů na základě nepřímé vazby na jinou kategorii nákladů nebo skupinu kategorií nákladů, které lze přímo přiřadit nebo přičíst; nepřímá vazba se zakládá na srovnatelných strukturách nákladů,

iii) nelze-li použít přímé ani nepřímé přiřazení nákladů, přiřazují se kategorie nákladů na základě všeobecného přiřazovacího činitele vypočítaného pomocí poměru veškerých nákladů přímo nebo nepřímě přiřazených nebo přičtených jednotlivým všeobecným službám na jedné straně a ostatním službám na straně druhé,

iv) společné náklady, jež jsou nezbytné pro poskytování všeobecných služeb i jiných služeb, se přiřazují příslušným způsobem; v případě všeobecných služeb i v případě jiných služeb musí být použity stejné zásady nákladového rozpětí.“;

b) odstavec 8 se nahrazuje tímto:

„8. Pokud daný členský stát nevyužil finanční mechanismus pro poskytování všeobecných služeb, jak to umožňuje článek 7, a pokud se národní regulační orgán přesvědčí, že žádný z určených poskytovatelů všeobecných služeb v tomto členském státě není příjemcem státní pomoci, skryté anebo otevřené, a že hospodářská soutěž na trhu je plně účinná, může tento orgán rozhodnout, že neuplatní požadavky tohoto článku.“;

c) doplňují se tyto odstavce:

„9. Tento článek lze ovšem uplatnit na poskytovatele všeobecných služeb určeného před konečným datem úplného otevření trhu, nebyl-li určen žádný jiný poskytovatel či poskytovatelé všeobecných služeb. Národní regulační orgán předem uvedomí Komisi o přijímání všech takových rozhodnutí.

10. Členské státy mohou vyžadovat od těch poskytovatelů poštovních služeb, na něž se vztahuje povinnost přispívat do vyrovnávacího fondu, aby pro zajištění fungování fondu zavedli náležitě oddělené účty.“

16) Článek 16 se mění takto:

a) ve třetím pododstavci se druhá odrážka nahrazuje tímto:

„— Evropský parlament a Rada pro přeshraniční služby v rámci Společenství (viz příloha II). Budoucí přizpůsobení těchto norem technickému pokroku nebo vývoji trhu se provádí regulativním postupem s kontrolou podle článku 21 odst. 2.“;

b) čtvrtý pododstavec se nahrazuje tímto:

„Nezávislé sledování výkonu provádějí nejméně jednou za rok vnější orgány nezávislé na poskytovatelích všeobecných služeb za normalizovaných podmínek, které budou stanoveny regulativním postupem s kontrolou podle článku 21 odst. 2, a je předmětem zpráv uveřejňovaných nejméně jednou ročně.“

17) V článku 18 se odstavec 1 a 2 nahrazují tímto:

„1. V souladu s článkem 16 jsou normy kvality pro přeshraniční služby uvnitř Společenství stanoveny v příloze II.

2. Pokud to vyžadují výjimečné okolnosti týkající se infrastruktury nebo zeměpisných podmínek, mohou národní regulační orgány stanovit výjimky z norem kvality uvedených v příloze II. Stanoví-li národní regulační orgán takto výjimky, oznámí to bezodkladně Komisi. Komise předloží výboru uvedenému v článku 21 pro informaci výroční zprávu o oznámeních obdržených během předchozích 12 měsíců.“

18) Článek 19 se nahrazuje tímto:

„Článek 19

1. Aniž jsou dotčeny příslušné mezinárodní a vnitrostátní předpisy o systémech náhrad, členské státy zajistí, aby všichni poskytovatelé poštovních služeb zpřístupnili transparentní, jednoduché a nenákladné postupy pro projednávání reklamací uživatelů poštovních služeb, zejména v případech ztráty, úbytku, poškození nebo nesouladu s normami kvality (včetně postupů určování odpovědnosti v případech zahrnujících více než jednoho provozovatele).

Členské státy přijmou opatření k zajištění, aby postupy uvedené v prvním pododstavci umožňovaly spravedlivé a rychlé řešení sporů s poskytnutím odškodnění nebo náhrady v oprávněných případech.

Členské státy rovněž podporují rozvoj nezávislých mimo-soudních systémů urovnávání sporů mezi poskytovateli poštovních služeb a uživateli.

2. Aniž jsou dotčeny jiné opravné prostředky nebo opatření k nápravě podle vnitrostátních právních předpisů a právních předpisů Společenství, zajistí členské státy, aby uživatelé jednající jednotlivě, nebo pokud to dovoluje vnitrostátní právo, společně s organizacemi zastupujícími zájmy uživatelů nebo spotřebitelů, mohli předložit příslušnému národnímu orgánu případy, kdy reklamace uživatelů na podniky poskytující poštovní služby, které jsou součástí všeobecných služeb, nebyly uspokojivě vyřešeny.

V souladu s článkem 16 členské státy zajistí, aby poskytovatelé všeobecných služeb a případně podniky poskytující služby, které jsou součástí všeobecných služeb, zveřejnili společně s výroční zprávou o sledování jejich výkonu informace o počtu reklamací a způsobu jejich vyřízení.“

19) Článek 21 se nahrazuje tímto:

„Článek 21

1. Komisi je nápomocen výbor.

2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použijí se čl. 5a odst. 1 až 4 a článek 7 rozhodnutí 1999/468/ES s ohledem na článek 8 zmíněného rozhodnutí.“

20) Článek 22 se nahrazuje tímto:

„Článek 22

1. Každý členský stát určí jeden nebo více národních regulačních orgánů pro poštovní odvětví, které jsou právně odděleny od provozovatelů poštovních služeb a působí nezávisle na nich. Členské státy, které si ponechají ve vlastnictví podniky poskytující poštovní služby nebo kontrolu nad nimi, zajistí účinné strukturální oddělení regulačních funkcí od činností spojených s vlastnictvím nebo kontrolou.

Členské státy oznámí Komisi, které národní regulační orgány byly stanoveny pro vykonávání úkolů vyplývajících z této směrnice. Zveřejní snadno přístupnou formou úkoly svěřené národním regulačním orgánům, zejména ty úkoly, které jsou svěřeny více orgánům. Členské státy případně zajistí konzultace a spolupráci mezi těmito orgány a národními orgány pověřenými prováděním právních předpisů pro hospodářskou soutěž a práva na ochranu spotřebitele ve věcech společného zájmu.

2. Zvláštním úkolem národních regulačních orgánů je zajišťovat soulad s povinnostmi vyplývajícími z této směrnice, zejména zavedením postupů sledování a regulace pro zajištění poskytování všeobecných služeb. Mohou být rovněž pověřeny zajišťováním souladu s pravidly hospodářské soutěže v poštovním odvětví.

Národní regulační orgány úzce spolupracují a poskytují si vzájemnou pomoc tak, aby usnadnily uplatňování této směrnice v rámci příslušných stávajících subjektů.

3. Členské státy zajistí, aby byly na vnitrostátní úrovni uplatňovány účinné mechanismy, v rámci kterých má každý uživatel nebo poskytovatel poštovních služeb, který byl dotčen rozhodnutím národního regulačního orgánu, právo podat opravný prostředek proti tomuto rozhodnutí k odvolacímu subjektu nezávislému na zúčastněných stranách. Do rozhodnutí o takovém opravném prostředku zůstává v platnosti rozhodnutí národního regulačního orgánu, pokud subjekt rozhodující o opravném prostředku nerozhodne jinak.“

21) Vkládá se nová kapitola, která zní:

„KAPITOLA 9a

Poskytování informací

Článek 22a

1. Členské státy zajistí, aby poskytovatelé poštovních služeb poskytovali zejména národním regulačním orgánům veškeré informace, včetně finančních informací a informací o poskytování všeobecných služeb, a to za tímto účelem:

a) aby národní regulační orgány mohly zajistit soulad s touto směrnicí nebo s rozhodnutími přijatými podle této směrnice;

b) pro jasně definované statistické účely.

2. Poskytovatelé poštovních služeb poskytnou tyto informace neprodleně na vyžádání a v nezbytných případech důvěrně, a to ve lhůtách a na úrovni podrobnosti požadovaných národním regulačním orgánem. Informace požadované národním regulačním orgánem jsou přiměřené výkonu jeho úkolů. Národní regulační orgán uvede důvody, které jeho žádost o informace opravňují.

3. Členské státy zajistí, aby národní regulační orgány na žádost poskytl Komisi odpovídající důležité informace, které Komise potřebuje k výkonu svých úkolů podle této směrnice.

4. Považuje-li národní regulační orgán informaci za důvěrnou v souladu s obchodními pravidly důvěrnosti, a to jak s pravidly Společenství, tak i s vnitrostátními pravidly, Komise i dotyčné národní regulační orgány tuto důvěrnost zachovají.“

22) Článek 23 se nahrazuje tímto:

„Článek 23

Každé čtyři roky, přičemž poprvé nejpozději do 31. prosince 2013, Komise předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu o uplatňování této směrnice, včetně souvisejících informací o vývoji v odvětví, zejména z hospodářských, sociálních a technologických hledisek, o trendech v zaměstnanosti, jakož i o kvalitě služby. Zpráva je v případě potřeby doplněna návrhy určenými Evropskému parlamentu a Radě.“

23) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 23a

Komise členským státům poskytne pomoc ohledně provádění této směrnice včetně pomoci ohledně výpočtu jakýchkoli čistých nákladů na všeobecné služby.“

24) Články 24, 25, 26 a 27 se zrušují.

25) Vkládá se příloha I, která zní:

„PŘÍLOHA I

Pokyny k výpočtu případných čistých nákladů na všeobecné služby

Část A: Definice povinností všeobecných služeb

Povinnostmi všeobecných služeb se rozumějí povinnosti uvedené v článku 3, které členský stát uložil poskytovateli poštovních služeb, týkající se poskytování služeb ve vymezené zeměpisné oblasti, v případě potřeby včetně jednotných cen za poskytování dané služby v této zeměpisné oblasti nebo poskytování určitých bezplatných služeb pro nevidomé a slabozraké osoby.

Tyto povinnosti mohou zahrnovat mimo jiné:

- počet dnů pro dodání, vyšší než je počet dnů stanovený v této směrnici,
- dostupnost přístupových bodů pro účely plnění povinností všeobecných služeb,
- dostupnost sazeb všeobecných služeb,
- jednotné ceny všeobecných služeb,
- poskytování určitých bezplatných služeb pro nevidomé a slabozraké osoby.

Část B: Výpočet čistých nákladů

Národní regulační orgány zváží všechny prostředky k zajištění vhodných pobídek pro poskytovatele poštovních služeb (určené nebo neurčené), aby plnili povinnosti všeobecných služeb v duchu nákladové efektivity.

Čistými náklady spojenými s povinnostmi všeobecných služeb jsou veškeré náklady, které se týkají praktického

poskytování všeobecných služeb a které jsou pro ně nezbytné. Čisté náklady na všeobecné služby se vypočítají jako rozdíl mezi čistými náklady určeného poskytovatele všeobecných služeb, který vykonává povinnosti všeobecných služeb, a téhož poskytovatele poštovních služeb, který povinnosti všeobecných služeb nevykonává.

Při výpočtu se zohlední všechny další důležité faktory, včetně jakýchkoli nehmotných a tržních výhod, které poskytovatel poštovních služeb určený k poskytování všeobecných služeb získá, nároku na přiměřený zisk a pobídek k nákladové efektivitě.

Důkladnou pozornost je třeba věnovat správnému vyčíslení nákladů, kterým by se určený poskytovatel všeobecných služeb mohl vyhnout, kdyby povinnosti všeobecných služeb neplnil. Výpočet čistých nákladů by měl zohlednit výhody, včetně nehmotných výhod, které provozovatel všeobecných služeb má.

Výpočet vychází z nákladů připadajících na:

- i) prvky vymezených služeb, které lze poskytovat pouze se ztrátou nebo za nákladových podmínek, které nejsou běžnými obchodními podmínkami. Do této kategorie mohou spadat prvky služeb, jakými jsou služby stanovené v části A,
- ii) určité uživatele nebo skupiny uživatelů, kterým lze při zohlednění nákladů na poskytování zmíněných služeb, získaných výnosů a jakýchkoli jednotných cen uložených členským státem poskytovat službu pouze se ztrátou nebo za nákladových podmínek, které nejsou běžnými obchodními podmínkami.

Tato kategorie zahrnuje uživatele nebo skupiny uživatelů, jimž by nebyla poskytnuta služba komerčním provozovatelem, kterému nebyla uložena povinnost poskytovat všeobecné služby.

Výpočet čistých nákladů spojených s určitými aspekty povinností všeobecných služeb se provádí odděleně tak, aby se zabránilo dvojímu zaúčtování jakýchkoli přímých nebo nepřímých výhod a nákladů. Celkové čisté náklady na povinnosti všeobecných služeb každého určeného poskytovatele všeobecných služeb se vypočítávají jako souhrn čistých nákladů vzniklých z jednotlivých prvků povinností všeobecných služeb při zohlednění veškerých nehmotných výhod. Národní regulační orgán je odpovědný za ověření čistých nákladů. Poskytovatel či poskytovatelé všeobecných služeb spolupracují s národním regulačním orgánem, aby mu umožnili čisté náklady ověřit.

Část C: Úhrada čistých nákladů na povinnosti všeobecných služeb

Úhrada nebo financování čistých nákladů na povinnosti všeobecných služeb může vyžadovat, aby byla určeným poskytovatelům všeobecných služeb poskytnuta náhrada za služby, které poskytují za nekomerčních podmínek. Protože taková náhrada zahrnuje finanční převody, členské státy musí zajistit, aby probíhaly objektivním, transparentním, nediskriminačním a přiměřeným způsobem. To znamená, aby převody pokud možno co nejméně narušovaly hospodářskou soutěž a uživatelskou poptávku.

Mechanismus rozdělení založený na fondu uvedeném v čl. 7 odst. 4 by měl využívat transparentní a neutrální mechanismus vybírání příspěvků, jenž zabrání nebezpečí dvojího uložení příspěvků, které se vztahují jak na výstupy, tak na vstupy podniků.

Nezávislý subjekt, který spravuje fond, je odpovědný za vybírání příspěvků od podniků, kterým je vyměřena povinnost platit příspěvky na krytí čistých nákladů na povinnosti všeobecných služeb v dotyčném členském státě, a dohlíží na převod dlužných částek podnikům, které jsou oprávněny k příjmu plateb z fondu.“

26) Dosavadní příloha se označuje jako příloha II.

Článek 2

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 31. prosince 2010. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění svých právních a správních předpisů, které přijmou s ohledem na uplatňování této směrnice.

Článek 3

1. Odchylně od článku 2 mohou níže uvedené členské státy odložit provádění této směrnice do 31. prosince 2012, aby mohly nadále vyhrazovat služby poskytovateli či poskytovatelům všeobecných služeb:

- Česká republika
- Řecko
- Kypr
- Lotyšsko
- Litva
- Lucembursko
- Maďarsko
- Malta
- Polsko
- Rumunsko
- Slovensko.

Tyto členské státy mohou rozhodnout o dřívějším provedení směrnice.

2. Příslušné členské státy vyrozumí Komisi, že skutečně hodlají využít odkladu provádění podle odstavce 1 do 27. srpna 2008.

3. Členské státy, které do 31. prosince 2012 zruší své vyhrazené oblasti, mohou v období od 1. ledna 2011 do 31. prosince 2012 u služeb v této zrušené vyhrazené oblasti odmítnout udělit oprávnění podle čl. 9 odst. 2 směrnice 97/67/ES provozovatelům poštovních služeb poskytujícím služby spadající do oblasti všeobecných služeb a společně s nimi ovládaným, je-li jim přidělena vyhrazená oblast v jiném členském státě.

Článek 4

Tato směrnice vstupuje v platnost dnem vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie.

Článek 5

Tato směrnice je určena členskými státním.

Ve Štrasburku dne 20. února 2008.

Za Evropský parlament
předseda
H.-G. PÖTTERING

Za Radu
předseda
J. LENARČIČ